

Verslag workshops Biovelddag, Bedrijvennetwerk Bodem & Bemesting

Hoe krijg ik een betere bodem?

Kijk en vergelijk; *Betere bodem* centraal op velddag van 29 juni as.

Een goede bodem is de basis voor een gezond gewas. Een goede reden om 'Betere bodem' als thema centraal te stellen op de Biologische Velddag 2011. De velddag is georganiseerd op woensdag 29 juni door Agrifirm, Centrum Biologische Landbouw, Biokennis en Praktijkonderzoek Plant & Omgeving (PPO) van Wageningen UR . Dit jaar is de biologische velddag gecombineerd georganiseerd met de Akkerbouwvelddag op de aangrenzende locatie naast de Broekemahoeve.

Een goede bodem is essentieel voor een optimale groei van het gewas. Om extra aandacht op de bodem te vestigen is het centrale thema voor de komende Biologische Velddag '**Betere Bodem**'. Samen is gekeken naar een betere bodem! Op de velddag zijn twee veldbijeenkomsten gepland om zelf met je eigen bodem aan de slag te gaan. Om een letterlijke duik in je bodem te nemen. Daarnaast was er doorlopend een stand met '**bodem dokters**' waar men als 'patiënt' terecht kon met concrete bodemvragen.

Hoe is het met mijn bodem gesteld?

Op de velddag was er de mogelijkheid om via een 'loopgraaf' letterlijk in de bodem te duiken maar ook om de eigen bodem beter te leren kennen. Aan de hand van het bekijken van de bodem, een bodemprofiel zijn oorzaken van problemen op te sporen, signalen te lezen om mogelijke problemen voor te zijn en zwakke punten van de bodem te benoemen. Een levende kijk op de bodem die in combinatie met bodemanalyses extra inzicht geeft.

De bodembijeenkomsten op de velddag gaven inspiratie en bouwstenen om met de eigen bodem aan de slag te gaan. Er kon een **kluit grond van eigen bedrijf** meegenomen worden om samen met een expert te leren kijken naar grond en mogelijke problemen op te sporen. Er waren twee soorten bodembijeenkomsten gepland: '*Een kijk in de bodem*' om 15.00 uur, en '*Samen kijken & vergelijken*' om 19.00 uur.

- De bijeenkomst '*Een kijk in de bodem*' begon met een korte inleiding en richtte zich op het aandragen van manieren en technieken om de bodem visueel te beoordelen op bodemkwaliteit.
- De bijeenkomst '*Samen kijken & vergelijken*' ging een stap verder en ging meteen praktisch van start. De deelnemers werden redelijk bekend verondersteld met bodemkwaliteitsbeoordeling.

In beide bijeenkomsten werden de van het eigen bedrijf meegebrachte kluit(en) en grond in het bijzijn van een expert bekeken. De bijeenkomsten voor deze Biologische Velddag zijn georganiseerd in een samenwerking van het Bedrijvennetwerk Bodem en Bemesting, Centrum Biologische Landbouw en bodemexpert Ruud Hendriks (o.a. docent bodemvruchtbaarheid bij Groenhorst College/Warmonderhof).

Beide workshops startten met een groepje van ongeveer tien personen dat al snel werd uitgebreid. In het veld heb is een tijdje de structuur bekeken en is aangegeven wat de essentie was geweest.

Daarna is verder gegaan (en dat was een flink deel want er ontstond een geanimeerd gesprek), en daar haakten dan weer anderen bij aan. Na verloop van tijd ging het gesprek van bodemgerelateerde zaken meer naar kringloop en de kern van het biologische denken, kringlopen op wereldschaal, de relatie economie en grondgebruik, beschikbaarheid van meststoffen, gebruik van compost etc.

Een paar deelnemers willen deze winter daar op voortborduren.

In totaal hebben zo'n 30 á 40 mensen een tijd meegedaan. Bij de eerste groep bleven de langblijvers 1,5 uur, in de tweede groep stonden men om 21.00 nog steeds in de kuil en is maar gestopt omdat je toch een keer moet stoppen.....

Het materiaal: er waren posters van de bodemontwikkeling neergelegd en wat posters van bodemleven. Het bodemleven bestond uit de bekende wormen, springstaarten, mychoriza en wortelontwikkelingsbeelden.